Ο „ΝΟΥΜΑΣ„
ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ
Μ' ΟΚΤΩ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ: Στὰ κιόσκια τῶν πλατειῶν Συντάγματος, Ὁμονοίας, Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιοδρόμου (Ὀφθαλμιατρεῖον), Σταθμοῦ Ὑπογείου σιδηροδρόμου (Ὁμόνοια).

Στὸν Πειραιᾶ Πρακτ. Ἐφ. Β. Τσαγγαρῆ

Ὁ „ΝΟΥΜΑΣ" ὀφείλεται ἀπὸ τὶς ἐπαρχίες καὶ τριμήνους συνδρομητές, μὲ δυὸ ὀραχμὲς προπληρωτέες τὴν τριμηνία.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΜΑΣ ΕΙΠΑΝ

κάτι, αὐθεντικώτατο, καὶ τὸ δημοσιεύουμε μ' ἀληθινὸ ἐνθουσιασμό, ἀφοῦ αὐτὸ εἶνε πρὸς τιμὴν τῆς φουρτουνιασμένης Πολιτικῆς μας, ποὺ δὲν ἔχει ἡ ἄμοιρη πολλὰ τέτοια φωτεινὰ σημεῖα νὰ δείξῃ.

Οἱ δασκαλικὲς μεταβολὲς ἤτανε λίγες φέτος, ὅλοι τὸ εἶδαν καὶ ὅλοι ξαφνιάστηκανε. Αὐτὸ ὅμως δὲν ὀφείλεται στὸν Ὑπουργὸ τῆς Παιδείας. Ὁ κ. Φαρμακόπουλος ἔβαλε ὅλα τὰ δυνατά του γιὰ νὰ ἀκολουθήσῃ τὰς εὐκλεεῖς παραδόσεις τῶν προκατόχων του, γι' αὐτὸ καὶ παρουσίασε στὸν κ. Ράλλη πέντε ὁλόκληρες τσαντῆλες γεμάτες ἀπὸ δασκαλικὲς μεταβολές.

Ὁ κ. Ράλλης τὶς εἶδε καὶ ἐτρόμαξε.

— Τόσες πολλές; ἐφώναξε τρομαγμένος ὁ κ. Πρωθυπουργός.

— Ἡ ἀνάγκη, κ. Πρόεδρε!...

— Ἡ ἀνάγκη; Γιὰ νὰ δοῦμε! Ἀπολύεται ὁ τάδε Γυμνασιάρχης. Γιατί, παρακαλῶ; Ὑπάρχει ἔκθεση γι' αὐτόν;

— Ὄχι!

— Τότε;

— Δὲν ἔχει πολιτικὸν προστάτη!...

— Μπᾶ! Τότε γίνομ' ἐγὼ προστάτης του!

Καὶ ὁ κ. Ράλλης σκίζει τὸ διάταγμα καὶ ὁ κ. Φαρμακόπουλος κιτρινίζει σὰν τὰ λεμόνι.

— Ἄλλο διάταγμα τώρα! Ὁ δημοδιδάσκαλος Κολοκυθόπουλος ἀπολύεται.... Ποῦν' ἡ ἔκθεσι γι' αὐτόν;

— Δὲν ὑπάρχει, ἀλλά...

Ξέσκισμα κι' αὐτό. Καὶ οὕτω καθεξῆς. Ὁ κ. Φαρμακόπουλος ἔδινε διατάγματα ἕτοιμα, καὶ ὁ κ. Ράλλης τὰ ξέσχιζε κ' ἔτσι οὔτε τὸ ἑκατοστὸ δὲν ἔμεινε σῶον ἀπὸ ὅσα μετακόμισε στὸ Πρωθυπουργικὸ σπίτι ὁ τῆς Παιδείας Ὑπουργός.

Ἐπὶ τέλους ἔπρεπε νὰ διαμαρτυρηθῇ καὶ ὁ κ. Ὑπουργός.

— Κύριε Πρόεδρε, τοῦ λέει τρέμοντας ἀπὸ τὴ συγκίνησι, γιατί μοῦ τὸ κάνετε αὐτό;

— Γιὰ νὰ σᾶς σώσω, κ. συνάδελφε, ἀπὸ τὸ μασκαριλίκι, ποῦ θὰ παθαίνετε μπροστὰ στὸ Διάδοχο. Ἂν δὲν τὰ ξέσχιζα ἐγώ, θὰ τὰ ξέσχιζε ἡ Α. Υ. καὶ τότε καὶ τῶν δυό μας ἡ θέσι θὰ ἤτανε δύσκολη!

Καὶ πραγματικῶς ἡ Α. Υ. ἐζήτησε δικαιολογητικὰς ἐκθέσεις καὶ γιὰ τὰ λίγ' ἀκόμη διατάγματα ποῦ τοῦ παρουσίασαν πρὸς ὑπογραφήν.

Ἡ «Ἑστία» τὴν περασμένην ἑβδομάδα ἐχαιρέτησε τὸν κ. Ράλλη ὡς **Παράφορον**. Τὸν ἥλιο χαιρετισμὸ τοῦ κάνει κι' ὁ «Νουμᾶς». Μᾶς χρειάζονται μερικοὶ παράφοροι γιὰ νὰ μᾶς σώσουν ἀπὸ τὴ μούχλα τῶν φρονίμων.

ΤΟ ΠΟΙΗΜΑ

τοῦ κ. Φιλήντα «Ἡρὼ καὶ Λέαντρος» ποὺ δημοσιεύομεν στὴν πρώτη σελίδα σήμερα, εἶνε παρμένο «ἀπὸ τοὺς θρόνους τῶν αἰώνων» — ἀπὸ ποιητικὴ συλλογὴ βγαλμένη ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια, πρὶν δηλ. ἀκόμη ὁ κ. Φιλήντας βγάλῃ τὴ Γραμματική του γιὰ τὴ Ρωμέικη γλῶσσα, ποὺ τόσον ἐτάραξεν σ'αὐτὴ τὰ νεῦρα τῶν κ.κ. καθαρολογίων, καὶ τόσο ἐφώτισε τὸ ἐθνικόν μας ζήτημα, ἀφοῦ ἀπόδειξε πῶς ἡ χυδαία, ὅπως τὴν λὲν οἱ διάφοροι Χατζιδάκηδες, γλῶσσά μας εἶνε κόρη φυσικὴ τῆς ἀρχαίας, καὶ ὄχι σκυνπίδι της, ὅπως εἶναι ἡ καθαρεύουσα.

Πιθανὸν ἀργότερα νὰ σᾶς δώσωμεν καὶ κανὲν ἄλλο ποίημα ἀπ' αὐτὴν τὴν συλλογή. Ἔχει τόσα ἀκόμη καλά, κατὰ τὴν γνώμην μας ὅμως τὸ καλλίτερό της ἦτο ἡ «Ἡρὼ καὶ ὁ Λέαντρος» γι' αὐτὸ καὶ τὸ προτιμήσαμε.

Η ΑΔΙΑΝΤΡΟΠΙΑ

τοῦ κὺρ Νίκου τοῦ Σπανδωνῆ παίρνει πάλι καὶ δίνει. Ἐγράψαμε στὸ περασμένο φύλλο γιὰ τὰ γλωσσικὰ χωρατά. Ἀναγκαζόμαστε νὰ ξαναγράψουμε καὶ στὸ σημερινὸ γιὰ τὰ—πῶς νὰ τὰ ποῦμε;—τὰ χωρατά του τὰ ξεραστικά. Ὁρίστε! Τοῦ 'πεσε μιὰ ἀηδεστάτη μετάφρασι ρεκλάμας σαπουνιοῦ, γραμμένη δῆθεν στὴ δημοτικὴ γλῶσσα — καθόλου παράδοξο τὴν μετάφρασι νὰ τὴν ἔκανε κι' ὁ ἴδιος γιὰ νὰ βρῇ ὕλη χρονογραφήματος—κι' ἀπάνου στὴ μετάφρασι αὐτὴ κάθεται ὁ καλός σας ὁ κὺρ Νικολῆς καὶ σκυλοβρίζει ὅλους τοὺς ἀγωνιζομένους γιὰ τὴν ἐθνική μας γλῶσσα, ἀρχίζοντος ἀπὸ τὸν Ψυχάρη καὶ τελειόνοντας στὸν Κρουμπάχερ καὶ στὰ ἄλλα «ὁμοίας φύσεως κουμάσια».

Νὰ μιλᾷ ὁ κὺρ Νικολῆς γιὰ κουμάσια! Δὲν σᾶς φαίνεται παράξενο αὐτό;

Ἂς εἶνε! Τὸ κυριώτερο ἀπὸ ὅσα ἔχει γραμμένα στὸ κουμάσι αὐτό, ποὺ καλεῖται χρονογράφημα, εἶνε ἡ δήλωσις ἡ ἐπίσημη ποὺ κάνει πῶς δὲν ἀσχολήθηκε ἀκόμη σοβαρὰ γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα, διότι—μωρὲ δὲν γελᾶτε;—τὸ ζήτημ' αὐτὸ τὸ θεωρεῖ ἁπλῶς τερτίπι πέντε δεκὰ ἄνευ φήμης χασομέρηδων!!!

Ὁ μετὰ φήμης κ. ἀπασχολημένος μᾶς φυλάει κι' ἄλλα τέτοια γλέντια! Πῶς;

ΚΙ' ΑΛΛΗ

φορὰ ἐγράψαμε γιὰ τὸ ἀγαπημένο μας «Φῶς», τὴν Σαμιώτικη ἑβδομαδιαία ἐφημερίδα ποὺ ἀγωνίζεται τόσο παλικαρίσια τῆς Ἀλήθειας τὸν μεγάλο ἀγῶνα ἐκεῖ κάτω, στὸ ἑλληνικώτατο νησί.

Μὲ ποιὰ λαχτάρα καρτεροῦμε τὸ ταχυδρομεῖο ποῦ θὰ μᾶς, τὴν φέρῃ καὶ μὲ ποιὰ λαιμαργία ριγνόμαστε στ' ἄρθρα τὰ ζωντανὰ καὶ στὰ χρονογραφήματα τὰ γεμάτα νόημα. Ἐξυπνάδα τοῦ Γερο-Παράξενου, τοῦ Στραβόξυλου καὶ τῶν ἄλλων συντακτῶν της! Ἔχουν μιὰ δροσιὰ ποὺ νὰ σᾶ; ποῦμε τὴν ἀλήθεια ἡ πολιθμνήτος Ἀττικὴ ἐξυπνάδα ἀπὸ καιρὸ τὴν ἔχασε.

Τώρα τελευταῖα τὸ «Φῶς» ἀπόχτησε κ' ἕναν καινούργιο συντάκτη, τὸν Κήρυκα τοῦ «Φωτός», ὁ ὁποῖος ἄρχισε νὰ ἐξηγᾷ κάθε Κυριακὴ τὸ Βαγγέλιο στοὺς ἀναγνῶστες του σὲ μιὰ γλῶσσα γεμάτη ζωὴ κι' ἁρμονία κι' ποίησι.

«...Ταξειδεύει τὸ καϊκάκι μέσα στὴ θάλασσα τῆς Γαλιλαίας μὲ τοὺς ἀγαπημένους τοῦ Χριστοῦ μαθητάδες καὶ ἡ τρικυμία τὸ παραδέρνει καὶ τὸ βασανίζει ὅλη τὴν νύχτα...»

Κ' ἂν δὲν εἶνε χριστιανοὶ οἱ ἀναγνῶστες τοῦ «Φωτός» θὰ γίνουν μὲ τὸ κήρυγμα αὐτό. Πότε θὰ κουσθοῦν κι' ἀπὸ τὸ ἐπίσημο τῆς ἐκκλησίας θῶμα τὰ λόγι' αὐτὰ καὶ πότε θὰ πάψουν νὰ κυροιδεῦουν καὶ 'μᾶς, καὶ τὴ θρησκεία οἱ ἱεροκῆρυκες μὲ τὰ φροντερὰ λόγια τους ποῦ ξεσαίζουν τ' αὐτιά μας χωρὶς νὰ μποροῦνε νἀγγίξουνε καὶ στὴν ψυχή μας ποῦ διψᾶει γιὰ πίστι καὶ τὴν ποτίζουν οἱ ρασοφόροι μπουμπουλοθεολόγοι μ' ἀπιστιά;

Ταξειδεύει τὸ καϊκάκι μέσα στὴ θάλασσα τῆς Γαλιλαίας.... Ἄχ, πότε θὰ φανῇ ἕνας δεύτερος Μηνιάτης νὰ μᾶς μπάσῃ καὶ μᾶς, μὲ τὸ μέλι τοῦ λόγου του, στὸ ὀνειρεμένο καϊκάκι ποῦ ὁ Χριστὸς μιὰ 'μέρα ἐταξείδεψεν καὶ ποῦ ἡ Πίστις ἐξακολουθεῖ ἀκόμα νὰ ταξειδεύῃ!

Τὸ Κυριακάτικο κήρυγμα τοῦ «Φωτός» μᾶς ἔκανε νὰ θυμηθοῦμε πῶς εἴμαστε Χριστιανοί. Πόσο τὸ ζηλεύουμε καὶ πόσο τὸ λαχταρούσαμε, ὁ μεγαλόνυμος «Κήρυκάς» του νὰ διάλεγε γιὰ θῶμά του καὶ τὶς σπῆλες τοῦ «Νουμᾶ»!

ΜΠΕΛΑΔΕΣ

μεγάλους εἴχαμε μὲ τὸ καραβάνι τῶν Ρώσσων ἀρχαιολόγων ποῦ μᾶς ἦρθε προχθές. Ὄχι πῶς θὰ μᾶς ἐτρωγανοί ἄνθρωποι τὸν τόπο, οὔτε πῶς θὰ ἔκλεβαν τ' ἀρχαία μας, ἀλλὰ πῶς θὰ μᾶς ἔβαζαν σὲ δύσκολη θέσι μὲ τὸν τρόπο τῆς ὑποδοχῆς ποθέπρεπε νὰ τοὺς κάνουμε.

Νὰ τοὺς ὑποδεχθοῦμε μ' ἐνθουσιασμό;

Μὰ ὁ ἐνθουσιασμός ὅταν δὲν βγαίνῃ αὐθόρμητος ἀπ' τὴν καρδιά, φαίνεται πῶς εἶνε ψεύτικος καὶ καλλίτερα νὰ λείπῃ. Δὲν θάχαν δὲ καὶ ἀπαίτησι οἱ Ρῶσσοι νὰ δείξουμε σ' αὐτὴ τοὐλάχιστον τὴν περίστασι ἀληθινὸν ἐνθουσιασμό γι' αὐτούς.

Νὰ τοὺς ἀποδοκιμάσουμε; Νὰ τοὺς δώσουμε νὰ καταλάβουν πῶς ἄσχημα ἔκαμαν, πῶς ἐδιάλεξαν ἀκατάλληλη ἐποχὴ γιὰ νασθοῦν νὰ προσκυνήσουν τ' ἀρχαῖά μας; κειμήλια καὶ νὰ μᾶς ἀνακατώσουν τὶς χολές;

Κακὸ καὶ αὐτό. χειρότερο μάλιστα καὶ ἀπὸ τὸ πρῶτο, καὶ στὸ κεφάλι μας θὰ ξεσπούσε. Ἡ Ρωσσία εἶνε μεγάλη, καὶ μεῖς μικροί. Δὲν πρέπει δὲ οἱ μικροὶ νὰ δείχνουν ποτὲ τὰ δόντια τους; γιατὶ καὶ γελοῖοι γίνονται καὶ ἄγρια τιμωροῦνται.

Κρύο αἷμα λοιπόν. Οὔτε ἐνθουσιασμοί, οὔτε ἀποδοκιμασίαι. Ἀδιαφορία μονάχα Φνταστήκατε πῶς δὲν ἤρθαν καθόλου καὶ τοὺς ἀρήτκιε νὰ κάνουν τὴ δουλειά τους καὶ νὰ γυρίσουν ἥσυχα σ' τὴ πατρίδα τους. Τὸ πολὺ πολὺ τοὺς κυττάζαμε μὲ κάποια περιέργεια ὅταν τύχαινε νὰ τοὺς ἀπαντήσουμε στὸ δρόμο, ὅπως κυττάζουμε καὶ τὸν σμπατριώτην τους, τὸν σκυλάνθρωπο Ζουζό, ὅταν ὁ ἐμπρεσάριός του ξεγνάει νὰ τοῦ φορέσῃ τὴν κατσούλα του. Αὐτ' ἤταν ἡ καλλίτερη πολιτική, ποῦ καὶ μᾶς δὲν ἐξευτέλισε καὶ τοὺς Ρώσσους δὲν ἐσχολίασε.